

PRINTED MATTER

FROM: „MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS
P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA.

Bajtársi Levél

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG KÖZPONTI
TÁJÉKOZTATÓJA

ALAPITOTTA: VITÉZ KARSAY JENŐ ALEZREDES

1966. JULIUS—AUGUSZTUS—SZEPTEMBER

XIX. ÉVFOLYAM, 7—8—9. SZÁM

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS A MKCSBK KÖZPONT CIME:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,

P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

A MKCSBK,

A M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

ontariói (kanadai) csoportjai hatósági működési engedéllyel rendelkeznek.

Alakulási évünk: 1949.

A működési engedély (charter) kelte: 1962. szeptember 27.

Az engedélyt kiadta: Province of Ontario, Hon. John Yaremko, minister of citizenship, provincial secretary.

Angol hivatalos megnevezésünk: „Royal Hungarian Gendarmerie Veterans Benevolent Association”.

Bejegyzés: November 12, 1962, No. 10, Liber 1163, Province of Ontario.

Feladataink:

Anyagilag segíteni rászoruló tagjainkat, azok családját adományokkal, gyűjtéssel, kölcsönrel.

Előadások, ünnepélyek (csendőrnapiak) rendezésével anyagi alapot létesíteni, ebből az alapból támogatni a rászoruló öreg, rokkant, munkanélküli bajtársainkat, azok hozzátartozóit, az özvegyeket, árvákat. Munkába juttatásban segíteni bajtársainkat.

Ápolni a szolgálati ideálokat s kegyelettel megőrizni emlékét a m. kir. Csendőrség azon volt tagjainak, akik a törvény és a rend szolgálatában és az ország védelmében életüket adták a Hazáért.

A Közösség tagjai 95%-ban a volt m. kir. Csendőrség hivatásos tagjaiból áll, 5% pedig a céljainkkal egyetértő csendőrbarát, tartalékos csendőr bajtársainkból.

★

A BAJTÁRSI LEVÉL, a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösségnek, mint világszervezetnek központi tájékoztatója. Az MKCSBK alakulási éve: 1948.

KIADJA a MKCSBK Vezetőség. SZERKESZTI a Szerkesztő és Sajtó Bizottság. Minden cikkért, közleményért szerzője felelős.

★

Minden levelet, hírt, közleményt és pénzadományt a következő címre kérünk:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,
P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

Postafiókunkat egyházaink ajánlása után a kanadai postaügyi minisztérium (Ottawa) hivatalosan bejegyezte.

Bajtárs, bízz a MKCSBK Vezetőségében, mely személytelenül és önzetlenül intézi világszervezetünk tájékoztató, nyilvántartási és segélyügyi szolgálatát.

NEMESMONOSTORY JENŐNÉ:

Töviskoszorús arcképed

*Meddig tart még vajjon a száműzetésünk?
Idegen földrészen való tengődésünk?
Elhomályosulnak lassan az emlékek,
Csak töviskoszorús, szenvedő arcképed
Néz reám elhagyott, magányos estéken,
Vagy, ha zúgó tenger zöld haragját nézem.*

*Úgy eltorzítottak száz sebből vérezve
S kínodat fokozza csonkaság szégyene.
Alig ismeri fel megtépett glóriád,
Kárpátok övezte gyönyörű hazánk.*

*Krisztus arcú lettél, meggyötört szép hazám!
Fájdalmas vonásid mikor rázzák föl már
A cudar világot, kik keresztre szántak
S halál tusádnál is diszorszofalat álltak?
Vagy nincs a szívekben most sem nagyobb részvét,
Mint mikor ácsolták Urunknak keresztjét?*

*Oh, a gonosz tömeg, ki nem szánt Isten-embert,
Hogy is szánhatná meg azt, ki hasonló lett?
Szenvedő vonásid nyomd rá a világra,
Emlékeztessenek szent Veronikára.
Örök mementóként fájó tekinteted
Kísértsen mindenütt, ahol feszítenek.*

Egy csendőr szenvedései

1946-1956

Németország amerikai zónájából 1946-ban önként, intézményes úton egy lovaskocsi karavánnal hazaindultam Magyarországra. Tisztában voltam azzal, hogy a kommunista retorziót nem kerülöm el, azonban a családom utáni vágy és honvágyam mégis hazavitt.

Utunk a grazi úton Szentgotthárd felé vezetett. A szovjet zóna előtt elértük az angol diszkapút. Egy táblán "Még meggondolhatod!" szöveget olvastuk.

A díszkapu egyik oldalán csinos, borotvált arcú, magas és mosolygós angol katona állt vasalt szép egyenruhában. Mögötte szép, festett őrszoba.

A másik oldalon gallyakból, gazból összetákolt kunyhót láttunk. Előtte egy borostás arcú, folyton vakarózó, szoknya köpenyes szerencsétlen, a maga sorsában is bizonytalan tekintetű szovjet katona állt.

A hazatérni vágyó magyar csoportot a látvány erősen lesújtotta. Az angolok magunkra hagytak, szovjet részről átvevő nem volt. Az oszlop eleje megindult, a többi bizonytalan lassúsággal követte. Két kilométeres út után egy szovjet hadnagy, "lityimánt", mőgorva tekintettel állott elénk és két fegyveres szovjet katonával megállított bennünket.

A hadnagy parancsára az egyik

szovjet katona megszámlolt bennünket egyszer, kétszer, háromszor, de létszámunk hol kevesebb, hol több volt. A lityimánt szidta katonáját, belerugott és újból kezdte számbavételünket. Közben állandóan káromkodott. Végül eltalálták számunkat és elintézték Szentgotthárd felé. Utközben több ízben 4-6 fegyvertelen, hol fegyveres szovjet katona rohanta meg oszlopunkat és órát, kesztyűt, ékszeret vettek el tőlünk, majd elfutottak.

A trianoni határon magyar „Dálnoki katonák” fogadtak. Oszlopunk az út két oldalán ácsorgó asszonyok közt haladt, kik a következőket sutogták: — „Ezek a Dálnoki katonák éppen olyanok mint a ruszkek! Jó emberek, ha igazat mondanak, baj lesz! Mindenki hazudjon és tagadják háborús dolgaikat!” —

A magyarok Istenének ezen áldott asszonyai adták nekünk az első valódi tájékoztatást. Családunk, hozzátartozóink címét papirszeletekre írtuk és közéjük dobáltuk. Az asszonyok felszedték a cédulákat és írták hozzátartozóinknak, hogy átléptük a határt és elindultunk bizonytalan sorsunk felé.

A "Dálnoki katonák" a szentgotthárdi szanatórium vaskerítéssel körülrzárt udvarára tereltek bennünket.

A bejárati kapun nagy táblát láttunk: — „Hazahozatali Kormánybiztosság Szűrőtábor.” —

Katonák és piros karszalagos kommunista civilek alaposan átmotoztak mindenkit. Ezen művelet során indoklás nélkül elszedtek mindent tőlünk, ami megtetszett nekik magánholmink között. Egy nagy teremben mindnyájunknak csajkában meleg gulyást osztottak.

Vacsora után egy gyalogos főhadnagy állott elénk, ki egy óras beszédet tartott és akkor tudtuk meg, hogy ő rendelkezik velünk. Beszéde során szidott bennünket. Mondta: — "A jó magyar kenyér és a meleg gulyás szaga hazahozott ugye? Népköztársaságunknak gondja lesz, hogy büneitekért feleljetek! A kerítést fegyveres őrség őrzi, azt, aki szökni próbál, felfüggyelést nélkül agyonlövök!" —

Másnap reggel 8 órakor sorakoztattak bennünket és több alvilági külsejű, vörösszalagos kommunista civil dirigált: — „Csendőrök, honvéd törzstisztek ide, debreceni, budai, esztergomi és balatonkörnyéki csatákban résztvettek oda! Nyilas pártszolgálatosok, NSZK-sok, fegyveres nemzetiszolgálatosok ide!” —

Az első csoportba egy honvéd tábornok, egy alhadnagy, egy törzserőrmester és én léptünk. Egy csendőr őrmester és egy szakaszvezető nem léptek ki, sorsukról nem tudok. Később egy polgári személyt is közénk állítottak, ki az egyik állami birtokjóságkormányzója volt.

Lovasfogatainkat elvették, csak a

rajtunk lévő ruházatunk maradt meg. Ismét átmotoztak, majd az ötünket átkísértek a szűrőtábor politikai osztályára, le egy sötét pincébe. A légóltalmi vasajtót ráncsukták. Orrunkat kellemetlen bűz ütötte meg. Valamiben megbotlottam, erre elővettem a csizmaszámra rejtett villamos zseblámpámat és gyenge fényénél elkezdtem a pincét átvizsgálni.

A földön két sátorponyvát láttunk tele alvadt vérral. Az egyik sarokból nyöszörgést észleltünk, egy tábori csendőr szakaszvezető volt. Fején nyitott seb, szemei bedagadva, arca teli véraláfutással. Lábaik, kezét alig tudta mozgatni, lábai beledagadtak csizmájába. A csizmát két bajtárs tépte le róla s a tábornok úr halkan kezdte kérdezgetni. Közben én tovább kutattam a pincét s a másik sarokban felfedeztem egy tenyérmű nagyságú mikrofont. Azonnal leföldtem zsebkendőmmel és halkan figyelmeztettem bajtársaimat. Az összetört csendőr szakaszvezető elmondta sorsát, mióta van bent. Előzőleg többben voltak, aki ide került, azokat mind kegyetlenül megverték. Ő tábori csendőr volt a szovjet fronton, ezért egy héten át naponta többször helybenhagyták. Az itt lévő honvéd törzstiszteket és csendőr bajtársakat hasonlóan többször megverték és megkínózták, nem tudja, hová vitték el őket. Óránk nem volt, a külvilággal megszakadt az összeköttetésünk.

Kb. 4 óra múlva kinyílt a vasajtó és egy katona engem, meg az összetört szakaszvezetőt szólította ki ki-

kérdésre. A szakaszvezetőt átöleltem és úgy vittem fel az emeleti kikérdezőszobába. Hosszú asztalokon írógépeket, papírhalmazokat láttam. Szörnyű rendetlenség, összevisszaság uralkodott a szobában.

Hat polgári ruhás, vöröskarszalagos, különböző korú férfi fogadott minden emberi tisztességet mellőző modorral. A szakaszvezetőt talpraállítottam, azonban összeesett. Fekve maradt szegény, nem tudtam rajta segíteni.

— „Állj odébb te gazember!” — rivallt rám az egyik. — „Hogy hívnak? Mi volt a rangod?” — ordított rám a másik. — „Nem igaz, hazudsz!” üvöltötte a negyedik. Zsebemből kihúzott arcképes csendőrigazolványommal próbáltam igazolni magam. A legközelebb álló elvette, megnézte és gúnyos kacagással az arcomba vágta. Ezzel megkezdődött a kikérdezésem.

Az első kérdést be sem fejezték, már a másik kérdezett és így tovább. Felelni nem volt időm. Hol az egyikre, hol a másikra néztem. A hatodik be se fejezte a kérdését, a szoba másik végében álló elordította magát: — „Ez a bitang nem felel!” — és a Steyer német pisztolyát kezében magasra emelve rontott felém, mint egy felbőszült vadkan. Az utolsó pillanatban oldalt léptem és támadóm a forró vaskályhának rohant, amit feldöntött. Zűrzavar támadt a szobában, valamennyien támadóan közeledtek felém. Éreztem, hogy engem fognak összeverni.

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó és egy 60 év körüli férfi lépett be aki állj-t kiáltott és a kikérdezés folytatására adott parancsot. Aztán a padlón fetregő szakaszvezetőre mutatott és kivette az udvarra szabad levegőre. A szakaszvezetőt többé nem láttuk, sorsáról nem tudunk.

Asztalhoz ültek és felírták személyi adataimat, majd nyilvántartásokat szedtek elő és azokban nevemet keresték. Hál' Istennek, azokban nem szerepeltem. Utána fel kellett soroljam szolgálati helyeimet. Az egyik v. kony termetű rámkialtott: — „Nem igaz, hogy ott szolgált! Akkor én is ismerném!” —

Mindenki rámszegezte tekintetét és gúnyos mosoly ült az ellenséges arcokon. A másik rámhorkant: — „Megvagy gazember, talpaljuk meg!”

Elöntött a düh és tigris tekintettel néztem erre az emberre, mert azonnal felismertem és a következőket kiáltottam: — „Ön ismer engem, igaz van! Az ön édesapjának Kertes Községben a Posta uton van a bognár műhelye. Önt 4 évvel ezelőtt 5 rendbeli betöréses lopásért elfogtam és az ügyészségnek átadtam! Ugye emlékszik rám?” — Társai röhögni kezdtek. Az ember felállt és hozzám jött, egy marék cigarettát nyomott a zsebembe és halkán mondta: — „Ne beszéljen erről többet sehol, és segíteni fogok magán!” — Majd társaihoz fordulva azt fejtegette, hogy összetévesztem valakivel. Kikérdezésem néhány perccel később be is fejeződött.

Utána visszavitték a pincébe és a

többiek kikérdezéséhez kezdtek. A többiek kikérdezése is hozzám hasonlóan folyt le. Majd mind az ötünket négy fegyveres katona a helybeli rendőrkapitányságra kísért.

Ott egy régi rendőrtiszthelyettesből előlépett rendőrhadnagy vett át bennünket, aki igen emberségesen bánt velünk. Családja ételmezt hozott és hozzátartozóinkat hazatérésünkről kiértécsítették.

Néhány nap múlva a tábornok urat a jószágkormányzót Budapestre állították az Andrássy út 60-ba, a többieket a lakóhelyük illetékes megyei internálótáborába vitték erős fegyveres kísérettel.

Végre hazatértem, de hová?

Schwartz rendőralezredes elvtárs elé állítottak, aki a következőket mondta: — „Uram, én tudom, hogy maga egy nagyon derék és becsületes ember! Rajk belügyminiszter elvtárs rendelete értelmében azonban, mert ön Nyugatról, amerikai fogságból tért haza, internálnom kell!” —

Az internálás ellen tiltakoztam és kifejtettem, hogy azért kell mindenki internálni, mert rendes emberek? Schwartz alezredes elvtárs azonban nem tárgított, kifejtette, hogy saját érdekében védőőrizetbe vesz, hogy megkíméljen a nép bosszújától. Ismételten tiltakoztam, de a demokrata alezredes arra hivatkozott, hogy a rendeletet végre kell hajtani, mert az állásával játszik.

Fehér karszalagot tettek a balkaromra, melyre rányomtatták az „In-

ternált” szót. Majd fegyveres kísérettel a táborba vittek.

A tábor őrség irodájában hasonló fehér karszalagos internált bajtárs nyilvántartásba vett. Ezalatt a táborban 560 sorstárs fogadásomra állt fel és mikor kiléptem közéjük, karjukat magasra lendítve háromszoros „Hurrá!” kiáltással üdvözöltek. Kezet ráztam velük, lassan megismertem őket. Voltak köztük nagy számban papok, katonatisztek, tanárok, tanítók, járásbírók, fősolgabírók, vitézek, csendőr bajtársak. Szegény Magyarország ez időben egy hatalmas börtön volt és az új urak a szovjet hadsereg jóvoltából és segítségével drót mögé tették a hajdani tisztességes Magyarország összes vezetőit. A táborban nagy létszámmal éltek még kiscgazda parasztok, földművesek és asszonyok is!

Az internáló tábor parancsnoka egy ismert baromfi kofa volt, később nyilas, majd most vöröskarszalagos kommunista hadnagy. Nagyon félt tőlünk. Földön szalmán feküdtünk, élelmezésünk igen gyenge volt és sokat szenvedtünk!

Feleségem ezalatt a Kiscgazda párt, a Szociáldemokrata párt és a politikai életben részt nem vevő 1919-es volt kommunisták segítségét próbálta igénybevenni kiszabadításom érdekében. Schwartz alezredes elvtárs gúnyosan és hetykén emlegette feleségemnek: — „A maga férjét akkor se engedném ki, ha csak egy keze volna! Mert a másikkal adandó esetben igen jól tudná a fegyvert használni!”

Sorstársaim elmondották, hogy a

táborhoz hasonlóan az összes fogház és fegyintézet a mienkhez hasonló összetételben tömve van „vádlottakkal”. Azok közt igen sok a már régen nyugalomba vonult csendőr bajtárs is.

A táborban megjelent repülőbizottságok követelték tőlünk csendőröktől, hogy kérjük igazolásunkat. Adtak nyomtatványokat, azokat kitöltöttük és Budapestre küldték a „Volt Csendőrségi Személyek Igazolására Felállított Különleges Igazoló Bizottság”-hoz. Majd két év múlva kaptam meg az értesítést, hogy „Nem igazolt”-nak tekintettek és az írásbeli döntést is kiadták. Amint tudom, az összes csendőr mind ezt kapta. A nyomtatvány több, mint 100 kérdésre adott feleletet, részletes priorálásunkat szolgálta és ezzel tökéletesen kiszolgáltattak bennünket az új rendszernek.

1946 áprilisában a belügyminisztériumból újabb repülő bizottság jött. A tábor udvarán nagy beszédeket mondtak: — „Tudjuk, hogy önök többnyire szegény proletár családok gyermekei, mitöbb, ártatlan és tisztességes emberek. A bűnösöket kiszedtük közülük, így önök az új társadalom értékes elemei. Ezért kérjük önöket, segítsenek ezt a rombadöntött országot újjáépíteni. Hogy gyáraink megindulhassanak, szénre van szükségünk, vegyenek önként részt a széntermelésben. Munkájukért jó fizetést és 6 hónap után szabaduló levelet kapnak, visszanyerik teljes szabadságukat és, mint a társadalom értékes tagjai folytathatják a gazdasági

élet fellendítését. Kérjük a 42 éven aluliakat, jelentkezzenek!” —

Az önkéntesség kötelező lett! Az összes internálótáborból összeszedték a csendőröket és az ország szénbányáiba elosztották. Az én csoportom Tokodra került. A bányamelletti internálótábor itt is drótkerítés fogta körül és idős kommunista bányászok és rendőrök fegyveresen őriztek bennünket.

Ezen intézkedés főcélja az volt, hogy ingyen munkaerőt nyerjenek, kiszolgáltassanak bennünket a kommunista bányászoknak. Ugyis néztek ránk, mint a véres kapcára. Mi, noha nem ismertük a bányamunkát, engedelmesen és szorgalmasan dolgoztunk. Például az egyik nap az eresztőben egy szénnel rakott csille kiugrott a sinekről. Hat bányász körülfogta, de nem tudták visszarakni a sinekre. Intettem az egyik közelben dolgozó markos őrmester bajtársamnak és kemény hangon félretoltam a tehetetlen bányászokat. Ketten megfogtuk a csille két végét és felemeltük, visszaraktuk. A lábammal meglöktem és a csille gördült!

A bányászok elképedve néztek munkánkat és felszisszenésük elismerésüket jelentette. Egy hónap elteltével annyira megszerettek bennünket ezek az eltévedt és félrenevelt emberek, hogy megosztották az utolsó margarinos kenyerüket és utolsó cigarettájukat is velünk.

Fizetést kaptunk ugyan, de annak kézhezkapott összegéből még egy nagy doboz gyufát sem vehettünk.

6 hónapi munka után a Buda-déli internálótáborba szállítottak. Egy hévi ott tartózkodás után az amnesztia rendelet értelmében szabadultunk.

Végre hazatérhettem családomhoz, akiktől házasságom második évében a Haza hívó szava 1944. novemberében Budavár védelmébe szólított, 1946. novemberében viszontláthattam őket. Könnyes szemmel nyitottam be a házba, ahol fiatal és boldog feleségem fogadott. 2½ éves kislányom már szült. Ahogy közeledtem felé, kiáltott: — „Anyuka gyere! Bácsi bánt!” Az idő teltével apuka, bácsi, majd végleg apuka lett a nevem odahaza.

Mivel visszacsatolt területen teljesítettem szolgálatot, feleségem teljes lakásberendezése, ágyneműje és úgyszólván minden vagyonunk oda veszett. 1945 áprilisában feleségem a fél éves gyermekkel és két kezében viheto csomagokkal egy hónapig tartó kalandos és válságos úton tért vissza szülei házába.

Akkorra már öreg apósom házát teljesen kifosztották a község kommunistái, őmaga a padlón feküdt gyabátján. Ezt hozta nekünk a „szabadulás”!

Családomat legnagyobb nyomorban találtam. Más választásom nem lévén, azonnal feleségem megtépzott szántóföldjének műveléséhez kezdtem. A familiától kölcsönkapott pénzből egy rossz lovat vettem. A legszükségesebb felszerelést hol innen, hol onnan kölcsönöztem. Éjt nappallá téve dolgoztam az új életemben. A többi csendőr bajtársaim is ugyanezt tették. A kis-

gazda és szociáldemokrata párt megbízottai többször biztattak a pártha való belépésre, azonban én mindig pártonkívüli maradtam.

A kommunista párt nap mint nap fokozódó dühvel átkozta a grófokat, csendőröket és szolgabírákat. A lakosságot ellenünk uszították. Nyilvános gyűléseken a nagy plakátok felirataim rimbe foglalták: — „Nem járja már se a gróf, se a csendőr a hártát, — Megvéd Téged mindig a kommunista párt!”.

A koalíciós kormány megalakulása után mindig súlyosbodott helyzetünk. A kommunista politikai nyomozók a községek régi bűnözőit sorba keresték fel, hogy ellenem vádat koholjanak. Régen huzamos ideig teljesítettem szolgálatot ezekben a községekben, hol örskörletünk terült el. Igen kemény kezű csendőrnek ismert a lakosság és csodálatos módon egyetlen bűnöző se volt hajlandó ellenem terhelő vallomást tenni, amellyel néppellenes mivoltomat bizonyíthatták volna.

A paraszt, szocdem és kommunista pártok fuzionálása után rettenetes politikai vihart éltünk át. Ezek a Mindszenty, Donáth és Rajk kirakatperek során megisméltődtek.

A Kisgazdapárt elnémításakor, majd a községi tanácsok megalakulásakor, vagy a termelészövetkezetek erőszakos megszervezésekor napokkal előbb csend volt a rádióban és sajtóban. Ilyenkor tudtuk, hogy valami rossz következik.

A kommunista rendőrség, az ÁVO

fegyveres emberei átmásztak a kerítésünkön. Az ajtókat és ablakokat lövésre kész fegyverekkel állták el. Engem felriasztottak, feleségemet és kislányomat ágyaikból kirángatták. Engem a falhoz állítottak, az egész házat feldúlták és átkutatták. Mint mondták, fegyvereket, rádió adó-vevő készüléket, röpiratokat és leveleket kerestek.

Persze tervük eredménytelen volt és engem lelkiprédikációban részesítettek családom előtt, mint egy közönséges bűnözőt. Közölték velem, hogy csak napkeltétől napnyugtáig lehetek távol, éjjel a lakásomat nem hagyhatom el. Nyilvános helyeken nem jelenhetek meg. Telefont, távirót nem vehetek igénybe. Senkit se látogathatok meg magánlakásában, az otthonomban nem fogadhatok vendéget. Hetenkint egyszer megborotválkozva, ünneplő ruhában jelentkezni kell a községi tanácsnál és írásban kell jelentenem, hogy melyik napon, hol, milyen munkát végeztem.

A kívánságuknak megfelelő magatartásom nem volt elegendő. Többször letartóztattak és elvittek, családomat erről nem értesítették. Rendszerint a megyei rendőrkapitányságra vittek és ott börtönbe zártak. Az ÁVH börtönhol túlmeleg, hol kibírhatatlan hideg volt, az élelmezés szinte nullával egyenlő és vagy éheztek, vagy szomjaztattak. Nappal nem volt szabad leülni, vagy lefeküdni.

A kikérdezések általában éjjel történtek, ezt mindig a kimerülésig tartó fegyelmező talajtorna vezette be.

A kikérdezések alatt születésemtől kezdve életem minden mozzanatáról be kellett számolnom. Ezeket hetek után visszakérdezték. Közben mindenről megállapították, hogy igaz e. Lassan rátértek, kikkel tartok kapcsolatot. Rokonaim, barátaim címét kérték. Majd minden esetben valamivel gyanúsítottak, pl. az állam és társadalom megdöntésére irányuló szervezetben dolgozom; időnként Amerikába rádión jelentést teszek és onnan utasítást kapok; az üzemben szabást követtem el; a községben a szocialista fejlődés ellen agitáltam; a termelőszövetkezetekbe való belépésről sok családot lebeszéltem.

Hogy ezeket, vagy valamelyikét beismerjem, forgószékben ájulásig forgattak és az előre elkészített jegyzőkönyvek aláírására akartak kényszeríteni. Azonban bármilyen állapotba is gyötörtek, ezeket sohasem írtam alá.

Elbocsátásom után újból keményen műveltem kis földünket. Ha a szántás-vetést idejében elvégeztem, a községi tanács kirendelt az újonnan földhözjutottak földjeinek megművelésére. Télen, gyakran járhatatlan útszonyok közt tengelyig erő sárban az állami erdőgazdaságból a vasútállomásra fát kellett szállítanom robotba 1949-ben. Lovasfogatom sokszor kidült s lovamat alig tudtam megmenteni. Munkadíj fejében filléreket vontak le az adómból.

Ingatlanaink után az adót havonta kellett fizetni, ez folyton emelkedett. Néhány év alatt anyagilag teljesen

összeroppantottak. Szántó és rét földjeinket kénytelen voltam az államnak ajándékozni. Csak így tudtam családomat az éhenhalástól, magamat a börtöntől megszabadítani. De ugyanezt tette minden üldözött tisztességes földműves is.

Ezután, mint egyszerű gyalog munkás dolgoztam. Csak nehéz fizikai munkát vállalhattam, mert ott nem kádereztek. Így kerültem a Duna, majd a Tisza árvízvédelmi töltésépítéshez, mint kubikus. Hosszú szorgalmas munkám után munkatársaim brigádvezetőnek választottak meg. 80 ember érdekeit képviseltem a legnagyobb megelégedésükre. Többször nem csapott be bennünket a vízmeszter, mert ki tudtam számítani, hány köbméter földet hordtunk el.

A parasztságot terményeitől, vágóállataitól megfosztották. A vidék kifosztása 1953-ban olyan méreteket öltött, hogy a falvakban naponta csak 20 dekagram ehetetlen kenyeret mértek. De ezekre rugott azoknak a száma, kik még ezt a csekély élelmiszert is megkapták. Kenyeret és sót Budapesten vásároltunk, az egész országban csak ott lehetett kapni.

A falusi kommunista szónokok, valamint a sajtó és rádió oly nyomasztó kampányt indított a volt csendőrök ellen, hogy közeli rokonaink, testvéreink féltek velünk találkozni. A közhírré tett kiáltványokban, utcai kisgyűléseken — ahová az utcabiztos mindenkit kihajtott —, sohase maradt el, hogy a grófokat és a csend-

őröket ne átkozták volna. Bármilyen rossztörtént az országban, mi voltunk az okozói.

A környező községekben vagy 30 csendőr bajtársat ismertem. Mondhatom, kivétel nélkül mindnyájan szeszszorított fogakkal, némán, külső látszatra türelmesen viseltük a megpróbáltatásokat. Egy igen bátor alhadnaggal megfigyeltük a csendőrbajtársaink magatartását. Időnként a határban találkoztunk, kicseréltük megállapításainkat és egyik-másik csüggedő bajtársunknak feleségeinken keresztül adtunk tanácsot. Már a karhatalmi próbacsendőrok is követték az idősebb bajtársak példáját. A harc közös volt, mindnyájan családkunk létfenntartásáért, gyermekeink megmentéséért küzdöttünk az üldöztetés éveiben.

Minél nagyobb volt az üldöztetésünk, a lakosság annál jobban szeretett bennünket, mert a nép látta a rendszer igazságtalanságait és aljaságait.

Nyáron a cséplőgépeknél, ősszel a cukorrépaszállítás nehéz munkájában, az útszéli kötőrésnél, erdei favágásnál, bányákban, kubikos munkálatoknál örömmel felvették a csendőrt, mert mindenütt megfelelték.

1953 Karácsony éjszakáján az egyik nagyközségben 800 ember ment el az éjjeli misére. A templomhoz vezető útmenti bokrokban a kommunista párt szervezett brigádja botokkal felszerelve helyezkedett el. Tervük az volt, hogy a templomból kijövőket megijeszti és az útmenti sárba ker-

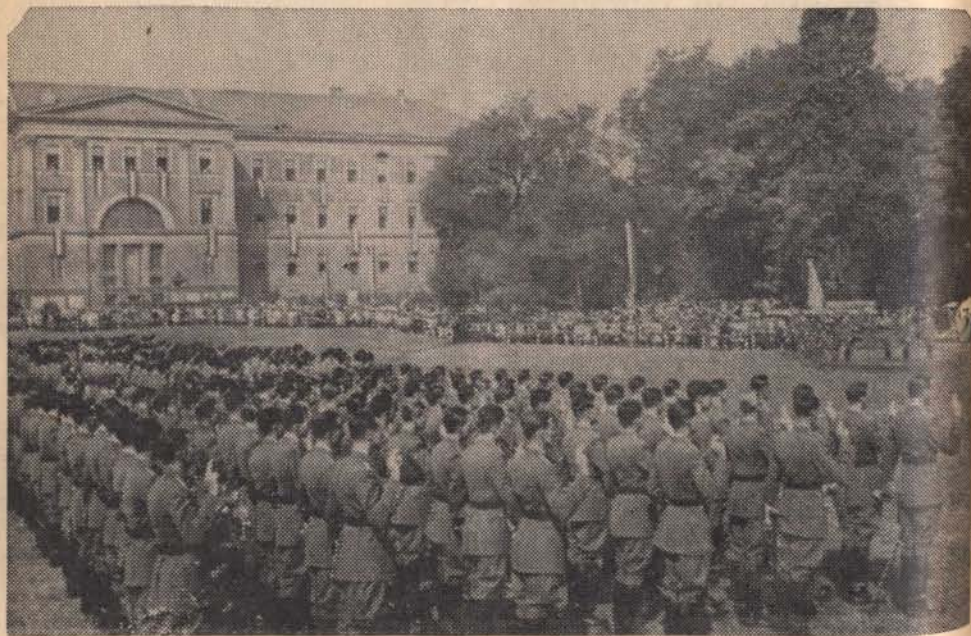
mindeniütt hirdették: ehez csak a szabad nemzet büntetőbíróságának van joga.

A parancsnoki és polgári vezetésre választott csendőrök utasításait, felhívásait a lakosság egygyé olvadt tömege csodálatos fegyelmezettséggel hajtotta végre. Csendőr volt az, ki vidéken húst, lisztet és egyéb élelmiszert gyűjtött, majd tehergépkocsi karavánt szervezett és a legnagyobb tűzben bevitte Budapestre a harcoló szabadságharcosoknak.

1956 nov. 8-án román vasutasok értesítették Békéscsabát, hogy Nagyvárad felől Lökösháza felé vasuti szerelvényen erős szovjet gyalogsági és

páncélos egységek útban vannak Magyarországra. Vasutas és műszaki forradalmi egységek azonnal a határra siettek és többszáz méter hosszúságban felszedték a vasúti sineket, ezzel késleltették a szovjet egységek támadását. A fenti munkálatokban csendőrök is résztvettek.

Ott voltak a csendőrök akkor is, mikor a levert felkelés 2,000 főnyi fogolycsapatát egy szerelvényen Záhony felé szállították, hogy deportálják a Szovjetúnióba. A szakadó esőben éjjel szintén felszedték a sineket. A megállásra kényszerített és kisiklott szovjet szerelvényt a csendőrök megtámadták, a szovjet őrseget lefegyverezték. A lezárt vasuti vago-

Hadnagyavatás a Ludovika Akadémián 1943. augusztus 20-án. A felavatott új tisztek 80%-a hősi halált halt a keleti fronton.

nokot feltörték és a hős szabadságharcos fiúkat és leányokat a szélnek engedték.

A mecseki magyar urániumbányák védelmében is résztvettek a csendőrök. Az utolsó percekben azoknak vízzel való megtöltését végezték, hogy ezzel késleltessék a szovjetbe való szállításokat.

Ott voltunk a Mecsekben, a Bakonyban mindeniütt, hol szabadságharcos egységek harcoltak. Bányásztestvéreink közreműködésével sziklabombákat robbantottunk a szovjet páncélosokra.

Aztán sokunk számára érkezett az utolsó óra! A vérbefojtott magyar

szabadságharc a föld alá vonult. Sokan Nyugatnak vettük az irányt és átkeltünk a vasfüggönyön a szabad világba és csatlakoztunk a Nyugaton élő bajtársainkhoz.

Ezzel az írással hozom az otthonmaradottak, a mártírhaltalt szabadságharcos Bajtársaink üdvözlését Nektek! És elmondtam, hogy az összeomlás után 11 évvel újból teljesítettük esküvel vállalt hajdani kötelességeinket magyar hazánkért és magyar nemzetünkért.

Kedves nyugati Bajtársaink! Maradjunk egységben, az összetartásban az erő! Ne fogjon el Benneteket az önzés, a vagyonthajszolás lendülete.

A csendőreskű harsog új hadnagyaink ajkán 1943-ban. Az ő soraikat is hasonlóan megritkította a kegyetlen háború.

galmas munkátokat a szabad vi-
gyis látható földi javakkal jutal-
za, mert itt a becsületes és szor-
as munka mindnyájunkat előre-

e lelketek és szívetek egy darab-
elet felé, a rabházába nézzen! A
lesség fennmaradt, magyarok va-
nk. Az itteni összetartás, az ott-
al való állandó kapcsolat cso-
os országépítő erő! Az itteni ma-
rtásunk lassan, de biztosan szét-
asztja az ellenség romboló szán-
it.

thoni nemzetünk befelé fordult
kel él, hallgat, tűr és vár!

56-ban már egyszer kivirradt. Hi-

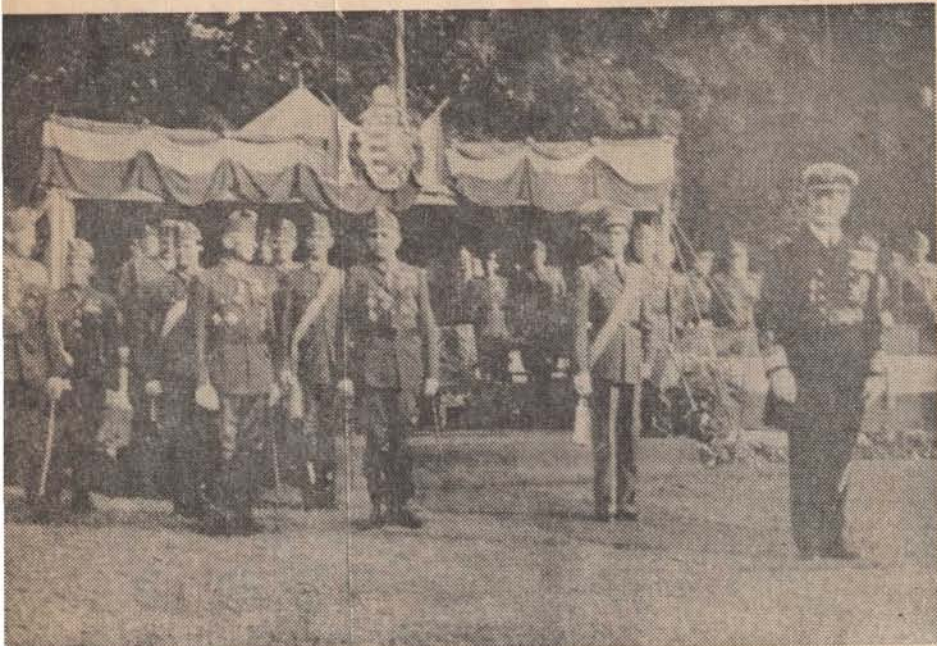
szem és tudom, hogy a borús ég és
az emberi szabadság újból kiderül
szülőhazánk felett még a mi életünk-
ben.

Őrizzük kegyelettel szabadsághar-
cos Hőseink és Mártírjaink emlékét,
a szabadságharcos csendőrökét! Vilá-
gosítsuk fel a nyugatiakat a kommu-
nizmusról!

Mert lesz még szabad szentistváni
Magyarország és feltámad még a m.
kir. Csendőrség! Ezt kívánja Nektek
szabadságharcunk 10 éves szent év-
fordulóján

1966. október 23.

Farkas-Pusztay Ödön törm.

Horthy Miklós utoljára avat hadnagyokat 1944. aug. 20-án a
Ludovika Akadémia kertjében.

EMÁNYI TERÉZ:

Hol vagy István király?

*Elmerengő szemmel látom, lehajtott szép,
büszke táltos fejed,
Amint csillogással keresztvízből a fény,
rája végig permetez...*

*Kereszt diadala vonult minden felé!...
Te bölcs, Te nagy király, csatlakoztál mellé:
Együtt menetelni eszmék áramával,
Naggyá tenni néped Krisztus hatalmával.*

*Mert mit és az ország, a nép, a hatalom?...
Eszmékre van szükség, naggyá tenni fajom,
amelyért érdemes küzdeni, dolgozni,
Örök értékekkel mulandót pótolni.*

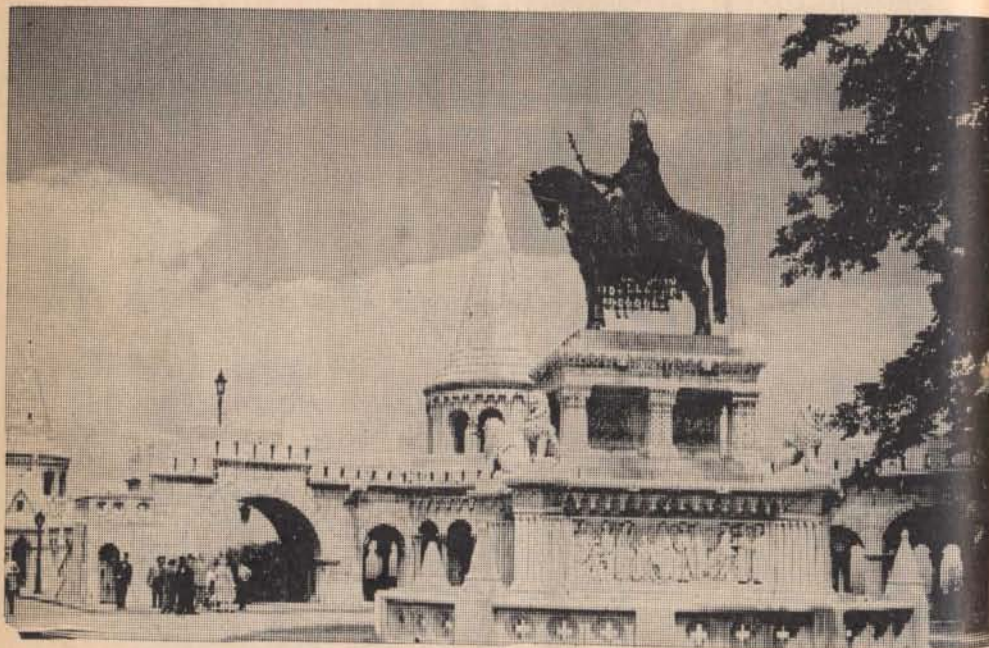
A Szent Jobb a szentistvánnapi körmeneten Budán

A lényed tükrözze fajunk fennkölt lelkét,
Magasabbrendűért tüzesedő vérét,
Mondván: „Vétek lenne harcos szellemedet,
Kétes dicsőségért prédán vesztegetned.”

Tegyük indokoltá meghalunk, véreznünk:
Jövő századokban szent eszményt védenünk,
Hogy ami lényeged, el ne vesszen kárba,
Úgyis harcolni fogsz, — mért harcolj hiába?

Drága piros véred! — mert ontani fogod,
hadd tüzesítsék ki az egyetlen nyomot,
amelyet érdemes elszántan követni,
S győzelmi zászlaját kibontva lengetni...

Értelmet, mert szent Célt mutattál az éjbe...
Nemes, éber lelkünk fölfigyelt a fényre
S mint egy nagy kegyelem: villanás szerüleg,
fölperzseltte pogány földiességünket.

Hol vagy István Király?

Felébredt a lelke! ... S vad kelet fuvalmát,
Régi gyepük felől, már fojtónak érzi...
Új áramlatoknak csodás fényvilágát
Kinyílt szívével megbűvölten nézi
Melyért élni, halni mily nagyszerű lehet! ...
S melyhez mily hősies, csábító út vezet.

A mi történelmünk ezeréves múltja,
Nem is más, mint hűség véráztatott frontja. —
Becsület mezején vonul a hős sereg,
Győzelmi zászlaján a kereszt képe leng.

Eszme, örök érték, nem mulandó kincs!
Oh nem! — szívét megejtette egy csodás arany bilincs,
Amelynek zenéje nem földi, — égi dal
S e bilincs szorítás szabadságot takar.

vitész Ághy Zoltán hdgy sírja Buda
52 napos ostroma után egy svábhegyi
villa kertjében.

*Jöttek is a szentek, vértvető mártírok! ...
Azóta sem halt ki drága szent magvatok.
Hisz azért lett nagygyá a magyarok hona,
Mert keresztvíz hullott táltos homlokokra.*

*Jól megpecsételted sorsunk, feladatunk!
Bátor voltál Vajk! — de érezted, hogy fajunk,
Kelet-nyugat bástyán hősként állva helyét,
Vissza fogja vágni az eszmét ért ütést.*

*És most mi történik? ... halotti csend tátong ...
Bénán, gúsba kötve régi elszántságtok? ...
Rettenetes terror letépert a földre?
Nincs semmi hatalom, mellyel talpra szökne?*

A mártírhalált halt Sasfalvi Károly
főtörzsőrmester. Halála után özvegye
öngyilkos lett és meghalt.

*Oh, szent István; mit szólsz, midezeket látva,
Hogy réginél rosszabb, bűnösebb pogányság
A sírgödrünk ássa, — országodat ássa ...*

*Tekints le az Égből! — ne hagyj, hogy elveszünk! ...
Tán csak nem hiába hüllott nemes vérünk?
Ezer évnek dicső, tiszta történelme,
Vörös gyilkosoknak martaléka lenne?*

*Nem! az nem lehet, hogy porba söpörjenek.
Bűnnel, szennyel, gazzal összekeverjenek,
Hogy eltünjünk, mint lidérc, a mocskos lápban,
Kiknek múltja ragyog fényes glóriában.*

*Szent István királyunk, könyörög a néped:
Üzd már el felőlünk ezt a gyilkos rémet,
hogy még egyszer boldog, szabad legyen hazánk! ...*

*Hol vagy István király? ...
Zokog Magyarország ...*

Az osterodei MKCSBK fenyőkoszorúja
minden csendőrnapon a kápolna falára
került 1948-tól 1951-ig hőseink és már-
tírjaink emlékére.

1966. ÉVI CSENDŐRNAPI BESZÁMOLÓ

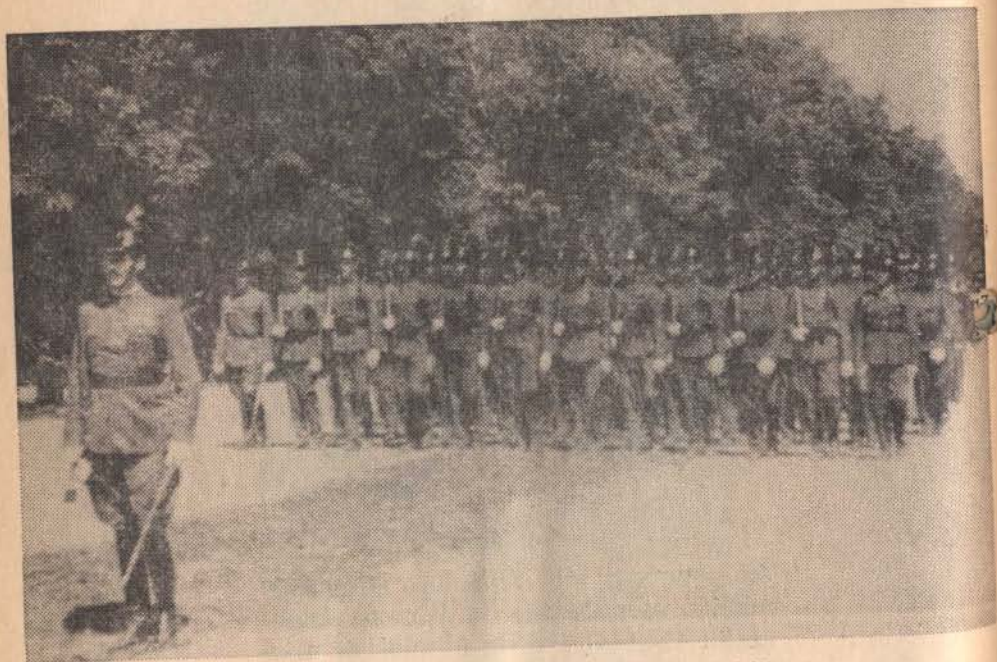
A láthatatlan kötelék . . .

Akkor alakult meg, mikor elveszett a II. világháború és hazánkat elhagyva nyugatra húzódtunk és a nyugati formai ellenség előtt letettük a fegyvert.

Sohase felejttem el azt a keserű visszavonulást keresztül az Alpokon . . . Egyik éjjel, vagy 21 évvel ezelőtt, több hetes kimerítő és veszélyes menet után, Linztől délre egy elhagyott országúton kispihenőt tartott menetoszlopunk. Nekidültem egy villanypóznának, rágyújtottam Szimfónia cigarettámra s kö-

rülvettem embereim idegen csillagok alatt, de a német szövetséges földjén . . .

Először csak izzottak a kicsi cigarettaparaszk, szótlánul álltunk a sötétben s aztán úgy éreztem, beszélnem kell! Hűsége embereim vettem körül, kik zömével ott voltak velem a Kárpátok bércein, majd Budapest, a frontváros poklában, a Dunántúl vérszaga dombjain . . . Egyet gondoltunk, várták, hogy megszólalok. Aztán beszélni kezdtem.

A szívünkben élő „Láthatatlan Kötelék!”

— „Fiúk! Ugy érzem, elvesztettük a háborút! Mindent megtettünk, ami emberileg lehetséges volt, mindenütt teljesítettük kötelességeinket s hiába, a túlerő legyűrt bennünket, elvesztettük hazánkat és otthonunkat, minden vagyonunkat, ma itt állunk és azt se tudjuk, mi lesz velünk holnap. Idegen világban új veszélyek elé nézünk. De ne veszítsük el fejünket, nincs rá okunk, tiszta a lelkiismeret! A világ egyszer fordulni fog, még hazatérünk! Hogy mikor, azt csak a nagy Uristen tudja . . . De mindenkit vigyázzatok, tartsunk össze akkor is, ha az angyalok fogságába kerülünk. Ne hagyjuk el egymást! Vagy ha mégis szétszakítja kötelékünket a fegyverletétel, az első adandó alkalommal keressük újból egymást! Senki se felejtse: csendörök vagyunk! Az Isten áldjon meg és segítsen Mindnyájatokat!” —

Az idegen világ néma sötétségében, a kilátástalanság homályában mozdulatlanul állottak a csendörök, kezükben még a fegyver, mely hosszú, véres félesztendő alatt védte az édes otthont a rátörő keleti hordával szemben . . . A szemekben keserű fényt láttam, a torkokból halk sóhajtás tört elő . . . Aztán megszólalt a rangidős tiszthelyettes: „Mindenhová követjük százados urat s nem hagyjuk el egymást!” —

Felzúgtak a motorok s a polgári menekültek százaival tömött autószerlepelt elindult újból nyugatra, sorsának közeli befejezése felé . . .

S megtörtént a csoda, amit mindnyájan sejtettünk! Nyugati fogságba estünk, de egyetlen csendőr se lázadt fel előljárója ellen. Sőt! Az otthon vasfegyelmű testületünk tagjai a hontalanság példás és összetartó tagjaivá változtak át. A szögesdrót

mögött, vagy a D. P. tábor hideg barakszobáiban is megmaradt az immár polgári ruhába öltözött láthatatlan kötelék! Megtaláltuk újból egymást és segítettük újból egymást, mindenkor és mindenütt! A csendőr szellem tovább élt és a bajtársi egymásrautaltság vezette tovább életünket az idegen világban. S azóta tudjuk, hogy ez így történt mindenütt, hol csendörök letették a fegyvert és megkezdték kálváriás nyugati életüket.

De ugyanígy történt azoknál a kevésbé szerencsés Bajtársainknál is, kik a barbár szovjet hadsereg előtt kényszerültek letenni a fegyvert! Német volt hadifoglyok elbeszéléseiből és 1956 után nyugatra jött csendőr bajtársaink beszámolójából tudjuk, hogy még Szibéria fogolytáboraiiban is példás volt a csendörök összetartása, egymás megbecsülése és segítése . . . A láthatatlan kötelék megmaradt, tovább él és erősödik!

Igen, csendörök élnek az öt világrészben, keményen dolgoznak a máért és a jövőért! Öröm látni összetartásukat, az összeomlás utáni években megalakult és egyre erősödő MKCSBK-s szervezeteiket. A láthatatlan kötelék túlélte az idő rohanását s ma már az emigráció egyik erős, megingathatatlan és a magyarságért eredményesen tevékenykedő szervezetének ismeri a nyugati szabad világ.

Bajtársaink, legyenek büszkéek rá, hogy ez a láthatatlan kötelék a mi nagy szervezetünk: a M. Kir. Csendőr Bajtársi Közösség!

Mikor e sorokat írom, visszazálok a múltba s emlékezem az első emigráns csendőrnapi, melyet 1946. február 14-én éltem át Diekhofenben, Észak-Németország angol zónájában a galántai csendőr zászlóalj nyugatra szakadt egységénél.

A galántai zsj fenti részlege is nyugati

fogságba esett. Az amerikai megszállókat később angol csapatok váltották fel. Az angolok számba vették a magyar csendőrök erejét, megszemlélték egységeiket. S aztán csoda történt!

A győztes angolok a volt ellenség egységeit, a galántai csendőröket saját szolgálatukba állították! Magyar csendőr állt őrséget a hiedesheimi angol katonai parancsnokság épülete előtt, csendőr egyenruhában, csendőr puskával és kakastollas tábori sapában! Ez a kötelék 1946 ősziig teljesítette szolgálatát.

Hála és köszönet illeti a zlj tisztikarát és legénységét, mert az összeomlás utáni zür-zavarban is megtartották a magyar csendőr példás fegyelmeztségét és impozáns fellépését. Az angol megszállók ezt értékelték,

a volt ellenséget „elhurcolt személy”-eknek nyilvánították és ezen eljárásuk hasonló kihatással volt később az angol zóna összes magyar menekültjére is. Tisztelettel emlékezem a zászlóalj parancsnokára és összes tagjára. Névszerint elévülhetetlen érdemeiket szerzett tolmácsukat, Körösy József hdgy-ot említem, aki már akkor kifogástalanul beszélt angolul és tisztársaival együtt nagyszerű munkájukkal nemcsak a megszállók tisztikarát, hanem az angol Vöröskereszt hölgytagjait is meghódították, mely magával vont a magyar menekültek megsegítését, az UNRA tagságát, a polgári személyek, nők és gyermekek új ruhával, takarókkal való ellátását és a szovjet hadsereggel szembeni biztonságot is.

De említenem kell az őrsparancsnok és

A szombathelyi őrsparancsnokképző iskola hallgatói 1938-ban, egy gyakorlat ebédszünetében vidáman falatoznak.

helyettese nevét is: Somos István g. fhdgy és vitéz Viczián Béla hdgy-ot, kik éjt nappallá tevő munkával öregbítették a magyar csendőrrel kialakult véleményt az angol megszállók előtt.

Amikor odahaza a szovjet hadsereg bízgatására az alvilág ülte bosszúját a magára hagyott nemzeten és futószalagon irtotta csendőr bajtársainkat a vérbíróságok terror-szervezete, Diekholzenben 1946. február 14-én csendőrfiút keresztelt Orth Győző oste-rodei ref. tábori lelkész. Majd a zlj étkezőjében összegyűltek a meghívott angol vendégek és a zlj tagjai. A kiváló vacsora elfogyasztása után a rangidős magyar tiszt magyar és angolnyelvű beszédben méltatta a csendőrnapot, melyet egy év leforgása után idegenben is meg tudunk ünnepelni. Majd Michael Gordon Peterkin angol százados emelkedett szólásra és az Uristen segedel-mét kérte annak a m. kir. Csendőrségnek ujjászületésére, melyet a szovjet elpusztított ugyan, de melynek tagjait a sors nyugatra vetette, kiket az angolok megismer-tek, megkedveltek s mely Testületnek a szülőhazájával együtt fel kell támadnia a jelen aléltóságából. Ezek után Peterkin kapitány poharát emelve éltette a m. kir. Csendőrséget és annak kiváló tagjait. (Ezen estén Peterkin szds jóvoltából mindnyájan eredeti angol whisky-t ittunk!)

Azóta 20 év telt el... Az emigráns csendőrök kivándoroltak, vagy ottmaradva kezdtek az új élet építéséhez. Az északi sarkcsillagtól a dél keresztjéig, az Atlanti óceántól a Csendes óceánig mindenütt felépítették MKCSBK-s szervezeteiket. A csendőr szellem és összetartás elpusztíthatatlanul él!

Azóta minden esztendőben megünnepel-

tük a csendőrnapot. Uj hazánkban szervezkedéseinket biztosította az összes nyugati országokban, így az Egyesült Államokban és Kanadában stb. fennálló polgári jogok törvénye. A közelmúlt években megszerzett hatósági működési elismerés csak korona volt arra a munkára, melyet már kivándorlásunk után végrehajtottunk. Igy a MKCSBK 27 csoportja és 13 szórvány nem a chartertől számítja működési idejét, hanem az összeomlás utáni időktől, mint a diekholzeni példa mutatta, vagy amióta megalakult a láthatatlan kötelék. Így adom közre az 1966-os csendőrnapi beszámolókat, melyek a MKCSBK erejét és a csendőrszellem élniakarását bizonyítják az emigráció 22-ik évében.

Toronto, 1966. szeptember...

Kövendy Károly

Síjáró a Kárpátokban. (Az alsóve-reckeik öpk ellenőrző szolgálatában.)

Torontói Csendőr Bál

Torontói csoportunk, mely 21 tisztjével és 55 tiszthelyettesével az emigráció leg-erősebb csoportja, 1966. február 12-én, szombaton este rendezte a már hagyományos csendőrbált a Szt. Erzsébet hall mindkét termében. Természetesen az elmúlt csendőrbálokhoz hasonlóan telt ház mellett. Öröm volt látni az elegáns hölgygalériát és a vidám sötét ruhában megjelent csendőr bajtársakat és barátaink nagy számát, melynek évről-évre növekvő seregét csak a terem befogadó képessége akadályozza. Közel 400 bajtársunk és csendőrbarát vigadott záróráig, kik közt újból üdvözölhettük a vidéki csoportjaink tagjait, sőt a pittsburgi csoport-

tunk vezetőjét: vitéz baranchi Tamáska Endre szds bajtársunkat is feleségével. A bál az eddigi legnagyobb anyagi és erkölcsi sikert hozta, mely kiváló csoportvezetőnk: dr. Szalontai Sándor g. fhdgy széleskörű szervezéseinek nagyszerű eredménye.

A hagyományoknak megfelelően rendezte a torontói csoport 1966. február 19-én a Budapest restaurant ragyogó különtermében a csendőrnapi vacsoráját, hol telt ház mellett 85 csendőrbajtárs és meghívott vendégek, köztük egyházaink lelkipásztorai a Kanadai Magyarok Szövetségének elnöke: Gyallay-Pap Domokos és főtítkára: dr. Nagy György vettek részt. Barátaink közt üdvö-

A honvéd reáliskolások bálja Kőszegen 1938-ban

zölhettük a kanadai MHBK nagyobb létszámú képviseletét is. Bielek József, S. J. torontói plébános imája után Nt. Seress Ödön ref. lelkész mondott megható beszédet a m. kir. Csendőrség hőseiről és mártirjairól és a Testület érdemeiről, melyet pusztulásáig teljesített a bolsevizmus elleni küzdelemben. Az estet Korodini Ferenc harmonikaszóloí és megható II. világháborus énekszámai tették változatossá.

A MKCSBK vezetőség elnöke ismét gyertyát gyújtott a világtérkép előtt, hol csoportjaink és szórványaink lakhelyét aranybábok fénye jelezte és lélekben együtt üdvözöltük a világ minden részébe szétszóródott csendőr bajtársakkal. A rögtönzött kiállítás, bemutatott könyvek, magyar és csendőr ereklyék, térképek stb. a MKCSBK vezetőség munkáját és változatlan kommunistaellenes tevékenységét ismertették. Ugyanekkor a vezetőség elnöke kiosztotta az érdemes bajtársainknak a munkájukat elismerő okiratokat és a Csendőr Áldozatkésztség emléklapjait. Csendőrvacsoránk a teljes erkölcsi siker jegyében végződött.

Hamilton, Ont.

Hamiltoni csoportunk tagjai 1966. február 20-án este 6 órakor gyűltek össze Selyes Márton főtörm bajtársunk lakásán, hol felesége és családtagjai kiváló vacsorát szolgáltak fel, majd a MKCSBK vezetőség elnöke ott is meggyújtotta a csendőrgyertyát a világtérkép előtt és elmondotta beszédét és ismertette a MKCSBK vezetőség feladatait a szebb magyar jövő és Testületünk érdekében. Forbes Frigyes alhdy, a kanadai tagunk megható angolnyelvű beszédében állt ki a m. kir. Csendőrség tag-

jai mellett és kifejtette nagyrabecsülését Testületünk iránt, melyet sajnós, csak Kanadában volt képes megismerni.

Niagara-vidék

Niagara-vidéki csoportunk tagjai (Welland, Port Colborne, Niagara Falls és St. Catharines) az állandó túlórázások és műszakok miatt 1966. április 30-án, szombaton rendezte csendőrnapiját Széplaki József bajtársunk wellandi lakásán. Az ünnepi összejövetelen megjelentek csendőrasszonyaink is, kik bajtársainkkal együtt végighallgatták a MKCSBK vezetőségelnökének ünnepi beszédét, megsemmélték a vezetőség munkáját bemutató kiállítást, 1 percig néma vigyázz-ban tisztelegtek a hősök és mártírok serege előtt a világtérkép alatt meggyújtott gyertya fényénél. Természetesen az ontariói csendőrnapi ünnepek egyikéről sem hiányzott a MKCSBK anyazászlaja és a kanadai lobogó sem.

Ontariói csoportjaink mindegyikénél egyházaink lelkipásztorai a Szentmisék és Iszentesztelek keretében 1966. február 13-án és 20-án méltatták a csendőrnapi és megemlékeztek a csendőr Hősök és Mártírok nagy seregéről.

Calgary, Alberta

Csendőrnapi megemlékezésünket ez évben február 12-én tartottuk meg.

Reggel 8 órakor az Árpád-házi Szt. Erzsébetről elnevezett kat. templomban hallgattak a bajtársak nagy misét, ahol a szentbeszédet, s azután az elesett és meghalt bajtársakért a könyörgő imát főtisztelendő Horváth Miklós plébános tartotta.

mise után a Calgaryban elhunyt baj-
k sírjait látogatták meg a megjelentek.
e 7 órakor a fenti templom Szt. István
ében ismerőseink és jóbarátaink meg-
ával és társaságában tartottuk meg
kvacsoránkat. Az est folyamán hadi-
tményes színpadon a bajtársak 12 tagú
kara katonanótákat adott elő Horváth
ztelendő Ur betanításával és vezényle-
az elmúlt száz év eseményeit vissza-
ző melódiák hangjain keresztül.

z ünnepi beszédet Dr. Nagy György Ist-
bajtársunk a testvér bajtársi közösség,
M.H.B.K. tagja mondta.

szédjében hangsúlyozta a magyar temp-
ok és egyéb közösségek további meg-
ásának szükségességét nyelvünk és kul-
nk érdekében. Példaképp állította a
Magyarország-i s más európai nemzeti-
eket, akik kisebbségben is száz eszten-
ön keresztül is megőrizték nyelvüket,
turájukat és önérzetüket. Végezetül több
t 40 éves otthoni tapasztalatából merít-
és állított emléket volt Testületünk

zának s a csendőri szolgálat odaadó, ön-
len és rátermettséggel való elvégzésének.
 Ezek után a csoportvezető köszönte meg
nélyenjáró értekezést s volt Testületünk
 , valamint régi bajtársainkról való meg-
lékezést. Majd pohárköszöntőjében meg-
lékezett a calgaryi magyarság példás
lemi és anyagi áldozatkészségéből léte-
ett eddigi eredményekről, és azzal a ké-
ssel fordult főtisztelendő Horváth Mik-
s plébános-hoz, hogy indítsa meg a hiva-
os eljárást, hogy a montrealihoz hasonló-
a calgaryi magyar templom is elnyerhes-
a nemzetiségi plébánia jogállását, hogy
szépen megindult vallási és közösségi éle-
t így az új generáció részére már most

biztosítsa. Erre a célra felajánlotta a társas-
vacsora tiszta jövedelmét.

A vendégek a bajtársak és hozzátartozóik
társaságában, a kiválóan elkészített és pél-
dásan felszolgált disznótoros vacsora elfo-
gyasztása után majdnem kivétel nélkül éj-
félig együttmaradtak s egy kellemesen el-
töltött este emlékeivel távoztak.

Az est sikere elsősorban a bajtársak ked-
ves feleségei odaadó, önzetlen és fáradha-
tatlan munkájának, hozzátartozóik készsége
közreműködésének volt mindannyiunk-
nak olyan jóleső eredménye.

Montreal, Quebec

A Quebec-i Montreálban élő csendőr baj-
társak 1966 február 20-án ünnepelték meg
a hagyományos csendőrnapot. Délelőtt fe-
lekeztek szerinti Istentiszteleten vettek
részt. A r.k. templomban szent misét, a ref.
templomban pedig imát mondtunk a hősi
és mártír halált halt bajtársakért.

A délutáni ünnepség 13 órakor vette kez-
detét a r.k. templom kultúrtermében. 13
órától 14 óráig koktél fogyasztása közben
folytak a bemutatkozások, ismerkedések. 14
órakor Tibor atya asztali áldásával kezde-
tét vette a diszebed, melyet a Magyarok
Nagyasszonya Nőegylet tagjai készítettek és
szolgáltak fel. A kitűnő ebéd elfogyasztása
után Seres Lia énekművésznő és Pál László
magyarnóta énekes magyar dalokat adtak
elő Dr. Fráter Gyula és Dr. Szathmáry
Lóránt bajtársaink zenekíséretével. A művé-
szeket a közönség szünni nem akaró taps-
sal jutalmazta. Oláh Pál főtörm. bajtársunk
méltatta a nap jelentőségét, majd Szigeti
Endre folyamőr bajtárs szavalata követke-
zett, mely nagy elismerést váltott ki a kö-

ésből. A műsort tombola követte, me-
a bajtársak által ajándékozott tárgyak
kisorsolására. A MKCSBK központ
okleveleit Dr. Honos Ervin nyújtot-
az érdekelteknek.
ndégeink kitűnően érték magukat és
mes emlékekkel távoztak a késő dél-
őrökben.

Milwaukee, USA

Milwaukee-i (Wisc., USA) csoportunk tag-
ok február 13-án Szentmisére és Is-
tenteleire gyűltek össze a város magyar
templomban, hol lelkipásztoraink kegye-
szavakkal emlékeztek meg a m. kir.
Hárság ünnepéről, a hősi és mártírha-
alt csendőrökről.

án 5 órakor a Jefferson Ave-i ma-
tteriem különtermében tartották a
nap vacsorát, hol a hozzátartozók-
gyütt benépesítették a termet. A rövid
megemlékezést az egybegyűltek
tódottan hallgatták végig.

MKCSBK központ céljaira rendezett
szép eredménnyel végződött.

csendőrnapi vacsorát meleg légkörű
beszélgetés követte az éjszakai

New Brunswick, USA

New Brunswick-i csoportunk (N. J., USA)
napot 1966. február 12-én 102 baj-
csendőrbarát és hozzátartozó jelenlé-
tartotta meg.

ndégeket Zimonyi Vendel csoport-
közönsége és közösen elmondták a
Hiszkegy-et. Ezt követően az ün-

nepi vacsorát Nt. Bertalan Imre ref. lelkész
imája vezette be.

Vacsora közben Zalántay János ezds rö-
vid ünnepi beszédében kifejtette, hogy ott-
honi becsületes helytállásunkért az emigrá-
cióban is megbecsülnek bennünket, mint a
jelen példa is mutatta, hogy barátaink oly
szép számban jöttek el. Majd felkérte a je-
lenlévőket, hogy 1 perces néma vigyázz
állással tiszteljenek a hősi és mártírhalált
halt Bajtársak előtt. Zalántay bajtárs tol-
mácsolta Kiss Gábor fhdgy, a csoport egyik
alapítójának üdvözlő levelét, ki felesége sú-
lyos autóbalesete következtében elsősíben
nem tudott megjelenni régi csoportja ün-
nepségein. A csoport tagjai megdöbbenve
vették a hírt a derék csendőrasszonyról.

Vasvári Zoltán, a Kereszt és Kard mozga-
lom vezére értékes beszédében arra kérte a
magyar szülőket, hogy gyermekeik ajkáról
ne hagyják kihalni a magyar szót, mert
gyermekeinkre hárul az a feladat, hogy a
magyar életet tovább vigyék és fejlesszék.

Étkezés után Végvári Vazul rk. lelkésszel
közösen mondták el az asztali imát.

Vacsora után Zimonyi csoportvezető a
következő szavakkal jelentette be a tánc
megkezdését: — „Most pedig zengjen a dal,
szóljon a muzsika, menjen táncba ki-ki köz-
tünk az ő jegyesével!” — A zenekar éjfél
után 1 óráig játszott megszakítás nélkül a
talpalávalót, majd a kiváló hangulat követ-
keztében 1 órával meghosszabbították a
bált.

Az egyik szünetben Zalántay bs. megha-
tó szavak kíséretében adta át a csoport
ajándékát a Magyarországról ittélő fiánál
látogatóban lévő idős Fölnagy Sándor
főtörm bajtársunknak.

Közben a Bajtársi Levél javára a csoport tagjai egy szép és nagy tortát sorsoltak ki, melynek tiszta jövedelme \$31.00 lett. A szerencsés nyerő: Kerekes János bajtárs felszeletelte a tortát és szétszította a jelenlévők közt. A jókedvű bajtársak a torta jövedelmét önkéntes adakozással 110 dollárra egészítették ki.

Ugyanakkor a bajtársak megragadva az alkalmat, rögtönzött gyűjtéssel 58 dollárt dobtak össze a new brunswicki „Teleki Pál Cserkészház” javára.

A csendőrnapi sikerét és jó hangulatát bajtársaink még hetek múlva is emlegették.

Pittsburgh, USA

A kislétszámú pittsburgi (Pa., USA) csoportunk vezetője, vitéz baranchi Tamáska Endre szds a következő üzenetet küldte a MKCSBK központnak: — „Az elmúlt esztendőben megjelent Bajtársi Levelek minden igaz csendőr szívében örömet keltettek. Jól tudom, hogy a Szerkesztőség tagjai a napi fáradtságos munkájuk után szabad idejüket áldozták arra, hogy a lapot minden tekintetben széppé, tartalmassá és élvezetessé tegyék az emigráns csendőrök számára. Ezt a nagy munkát nem lehet megfizetni, de jól tudom, hogy a Szerkesztőség tagjai ezt igaz csendőr szívvel és lelkesedéssel önzetlenül csinálták. Munkájuk az emigráns csendőröket a betű láncával tartja össze. Jó tudni azt, hogy ezt a láncot derék bajtársaink csiszolják, fényesítik. A magyarok Istenének áldását kérem rájuk!”

Chicago, USA

Chicago (Ill., USA) bajtársaink 1966. február 12-én ünnepelték a csendőrnapi Je. genyész Pál főtörm bajtársunk szép és nagy lakásában, ahol 28 személy gyűlt össze az ünnepi alkalomra. A házigazda üdvözölte a megjelenteket és tömör ünnepi beszédében emlékezett a hazai fényes csendőrnapiakra, majd az emigráció 21 küzdelmes évéből idézett emlékezetes részleteket. Párhuzamot vont az 1948-ban alakult grazi „Asztaltársaság”, mely a bosszút lihegő kollektív felelősségrevonás időszakában létesült tor és kiállós csendőrök vezetésével, hogy ápolják a csendőr bajtársi szellemet, bátorítsák a szunnyadókat és segítsék a frissen menekült eseteket és a kanadai jelen MKCSBK központ közt, mely a magvetés után a mai körülményeknek megfelelően végzi a tájékoztatás, nyilvántartás és segélyezés igen eredményes munkáját. Kérte a MKCSBK vezetőség munkájának állandó támogatását, mely a kilátástalanság homályában is világító fátylaként mutatja a követendő utat a sötét emigráns éjszakában Magyarország és Testületünk feltámadása felé.

N. N. szds a megjelentek nevében mély gondolatok kíséretében mondott köszönet az ünnepi szónoknak és felhívására a jelenlévők néma vigyázz-ban áldoztak a hősi és mártírhálált halt csendőr Bajtársak dicső emlékének.

Bőséges étel és italfogyasztás után az egybegyűltek a késő éjszakai órákig beszélgettek és felelevenítették szolgálati és háborús élményeiket.

Az adakozás a MKCSBK központ céljaira szép eredménnyel zárult.

Németország

Németországi bajtársaink 1966. július 2-án rendezték elkésett csendőrnapijukat Karlsruheban, melyen 5 országból több, mint 100 bajtársunk, csendőrbárát és hozzátartozó jelent meg. Az egybegyűltek zöme és a nap főrendezője is a MKCSBK jelvényét viselték. A napon ismertették Folkusházy Lajos altbgy, a MKCSBK hajdani vezetőjének meleghangú levelét. A rég nem látott bajtársak, köztük olyanok, kik 21—25 évvel ezelőtt találkoztak utoljára, lelkesen ölelték meg egymást.

A Franciaországból érkezett özv. vitéz Temesvári Endréné nagy örömét fejezte ki, hogy 21 év után ismét csendőr bajtársak közt lehetett.

Az ünnepi beszédet vitéz Karsay Jenő alezredes, a Bajtársi Levél alapítója mondta. Többek közt a következőképpen:

— „Csendőrnapi megtartására gyűltünk össze, habár annak naptárszerinti ideje február 14. Ezt a napot jelölte ki Magyarország Kormányzója Csendőrnapi, amely a Testületünket felállító 1881. III. t. c.-nek királyi szentesítési napja volt. Az időben való elmozdítás nem változtat azonban az emlékezés alapvein.

Két szempontot kell tekintetbe vennünk. Az egyik: visszatekinteni a múltba és annak összehasonlítása a jellel. Otthon ünnepnap volt ez, csinos egyenruhába öltözött kakastollas egységek tisztelegtek a kitüntetettek, megdicsérték és megjutalmazottak előtt, melyet megelőzően Istentiszteleten vettünk részt és utána bajtársi összejövetelen, melyre eljöttek a különböző hatóságok képviselői is.

A jelenben elmarad minden díszelgés,

nem hordunk egyenruhát sem, de a polgári ruha alatt is ugyanaz a magyar csendőr szív dobog, mint odahaza! Bajtársi összejöveteleinken nem a hatóságok képviselői, hanem csendőr Barátaink vesznek részt.

Igy jutunk el a második alapelvhez, az önvizsgálathoz is. Ez is könnyebb volt odahaza, mert hiszen szigorú előírások szabályozták ténykedésünket és csak annyit kellett mérlegelnünk, hogy milyen eredménnyel tettünk annak eleget.

Itt a hontalanságban az előírások hiányában ez is nehezebb, mert itt cselekedeteinket a magyar szívünk sugallta szeretet és jószándék irányítja. Ennek megfelelően tegyük fel a kérdést, vajon fajtánk és csendőr bajtársaink érdekében megtettünk-e minden telhetőt? Mert nem elég csak az azokra való gondolat, hanem cselekednünk is kell!

Valljuk be őszintén, hibáztunk, mulasztottunk!

Kedves Bajtársaim, azonban ezeket jóvátehetjük, mert a II. világháború szörnyűségei után is életbenmaradtunk és méghozzá szabad földön is élünk a legegységesebb emberi jogokat is eltíró otthoni kommunista uralom helyett!

Fogadjuk meg, hogy a jövőben saját érdekeinket nem helyezzük közös ügyünk elé, a szovjet szuronyok árnyékában hallgatásra kényszerített népünk helyett is megtehetünk minden tőlünk telhetőt a magyarságot ért igazságtalanságok feltárára, a szuper Trianon megsemmisítésére, amelyre az önkéntelenül kitört magyar nemzeti felkelés 10 éves évfordulója ad nagyszerű alkalmat.

Fogadjuk meg, hogy ezentúl jobban tárogatjuk anyagilag az arra rászoruló ma-

gyar testvéreinket és Bajtársainkat s nem mellőzzük összekötőkapcsunk, a Bajtársi Levél anyagi támogatását sem... Mert nem gyerekes játék az, amit a magyar csendőr a MKCSBK kebelén belül és egyénenkint is folytat. Drámai néma küzdelem az, az élet-halálharc egy része nemzetünk és fajtánk fennmaradásáért!...

Mi önként léptünk Testületünkbe s esküvel erősítettük meg, hogy maradéktalanul szolgáljuk hazánk, nemzetünk belső és külső biztonságát. Ezen eskü alól felmentést a veszített háború nem ad, sem az otthoni hatalombitorló kommunista kormány, mely a szovjet szuronyokra támaszkodva rendeleti úton szüntette meg Testületünk működését... Élünk tehát úgy, hogy bennünket esküszegéssel sem egyes személyek, se a történelem ne vádolhasson. Midnyájunk számára elkövetkezik az idő, mikor méretünk és megszámláltatunk! Mily jó volna, ha híjja nélkül találatnánk!...

A hatásos ünnepi beszédet tapsvihár kísérte. Bajtársaink a késő éjjeli órákig, sokan reggelig maradtak együtt azzal az ígérettel, hogy a találkozót évente megismétlik.

Köszönetünket küldjük a csendőrnapi szervezőjének: Maczky László g. szds. bajtársunknak!

Franciaország

A M. Kir. Csendőrség alapításának 85. évfordulóját és a Csendőrnapi Tourcoingban és Roubaixban élő csendőr Bajtársak csendőr barátainkkal együtt 1966. február 12-én ünnepeltük meg. Az ünnepély délután 4 órakor vette kezdetét, mint egy 15-en voltunk jelen az ünne-

pélyen. Az én megnyitóm után, Bajtárs Bajtárs méltatta a Csendőrnapi majd Hajas István Bajtársunk elszóval re az alkalomra írt szép versét. Végül köszönté az egybegyűlteknél a szünet dulatát, hogy megjelenésükkel ünnepnívóját emelték, kérve őket arra, hogy vábbrára is legyenek hűséges tagjai segítségünknek, és azt tőlünk telhetően is támogassák. A megemlékezés véget ért, amelyet Bajtársi vacsora amelyet csendőr asszonyaink készítették jó magyaros ízléssel.

A kis társaság a késő esti órákig együtt, ez idő alatt sok szó esett a csendőrségről, annak múltjáról és a fennmaradás sok csendőr humorról. A kis csoport szép emlékekkel és kellemes hangulat távoztak.

A területi csoport tagjaival lehetetlen összehozni egy egységes Csendőrnapi ünnepséget, a nagy távolságok és a csendőrszórtság valamint a gyenge kereset miatt. Igen nagy anyagi áldozatot követelt volna Bajtársaktól.

Tóth József

Területi

Anglia

Angliai Bajtársaink a Csendőrnapi este a londoni Mindszenty Otthon megtartott bajtársi vacsora keretében ünnepelték. Megjelent 20 csendőr bajtárs, a 3. társaságarcos Szövetség elnöke: Dálnoky Lajos vezéres úr és 6 csendőr. A nap jelentőségét a területvezető Szavaiban rámutatott a szünetelen, amely a Testületünk életét jellemző idején a köznyugalom és törvényesség

dekében vívott közbiztonsági harc, háborúk idején pedig a fegyveres erő támogatására kifejtett fegyveres harc. Erre a kemény harcra életre az tette létevéssé a csendőrséget, hogy tagjait csaknem kizárólag a magyar paraszti sorból szedte. Ezen népcsoport adta a harcos természetű, küzdeni tudó és akaró, megbízható, hűséges emberanyagot a csendőrség számára. Rámutatott továbbá arra, hogy ezt a 4 elemi nívóján álló emberanyagot, az „egyszerű paraszt-legényeket” miként formálta át a testület céljainak megfelelően és mennyiben sikerült a megbízhatóságukat, fegyvelmezetségüket a tökélyre vinni. Végül kiemelte, hogy a 2. világháború folyamán, majd az ÁVO börtöneiben és általában kommunista kézen túlsokot verezett a csendőrség, szinte „elvezett”.

Dálnoky-Veress vezéres úr a csendőrt, mint katonát méltatta. Elismerő szavai meleg érzéssel töltötték el a jelen-volt csendőr-sziveket.

A bajtársi összejövétel alkalmával felkérte a jelenlevő bajtársakat a B.L.-re való adakozásra. Ennek eredménye: 22£ 7 shilling volt.

Brazília

A brazíliai csendőr csoport 1966. február 13-án, Sao Paulóban, ünnepelte meg az idei Csendőrnapi. Meghívta az összes magyar keresztény Egyházakat, Egyesületeket, a bajtársakat és csendőrbarátokat, a családtagokkal egyetemben.

Az ünnep délelőtt szent misével kezdődött. Mise előtt a MHBK dél-amerikai vezetője és a Magyar Vitézi Rend dél-amerikai Törzskapitánya az egyesületek képviselőinek jelenlétében, a honvéd bajtársak nevé-

ben meleg szavakkal üdvözölte a csendőrséget és a m. kir. Csendőrség érzett tiszteletük, nagyrabecsülésük és társi szeretetük jeléül átnyújtotta a csendőrségi örzszázló számára a MHBK díszjelvért

A szent misét a magyar Bencés szerzetesnek örvendő Tábori Lelkésze mondta, utána szívbemarkoló, magasszavú beszédben hódolt a katonai és csendőrségi eszménynek és áldozott a Haza iránti hűségért apostolai: a Hősök emlékének. — Kiemelte a m. kir. Csendőrség éves múltját és elévülhetetlen érdemeit személy- és vagyonbiztonság terén. — Telezőnek állította homloktérbe a tiszteletet, ami nélkül nincs hadsereg, csendőrség és nem lehet társadalom.

Az oltár előtt az egyesületi zászló szelegtek, közepén a csendőrszázlóval. Az Istentisztelet a Himnusz közös énekelésével végződött.

A mise után a saopaulói Magyar dísztermében gyűltek össze a meghívottak. Itt a Csoportvezető bajtárs méltatta a Csendőrnapi és a 85. évforduló jelentőségét. Szépen felépített és elmondott beszédet különösen a csendőrségi szolgálat létezésével foglalkozott. Kiemelte a béke- és háború örök áldozatát, ami olyan sok csendőrt tettek áldozatává. Beszédének ennél a fejezeténél a jelenlevő néma felállással áldoztak Hőseink és tiszteletük emlékének. Az ünnepi beszédet a csendőrségi barátaink megérdemelt, egységes tapsfogással társaságban fogadták.

Az ünnepséget bajtársi ebéd követte. Magyar Ház díszes éttermében. A csendőrségi ebéd után a bajtársi együttlét ismétlésében folytatódott és meghitt társaságban a késő délutáni órákig tartott. A

sak és a megjelent barátok egy kedvesen eltöltött magyar nap emlékével hagyták el a saopaulói magyarság fellegrárát.

Argentína

Argentínai csoportunk az ideai Csendőrnapot az ottani februári nyári szünet miatt Buenos Airesben június 4-én tartotta meg a Magyar Házban 60 személy jelenlétében. A bajtársakon kívül jelen volt az ottani MHBK főcsoport vezetősége és néhány tagja családtagokkal együtt.

A kegyeleti része május utolsó vasárnap délután, fényes napsütésben, a német temetőben levő magyar hősi emlékműnél 700 személy jelenlétében az MHBK rendezésében zajlott le. Megjelentek az argentín hadsereg képviselői az összes egyesületek kiküldöttei, a cserkészek és a vallásfelekezetek lelkeszei, ezenfelül argentín és más nemzetektől barátok. A díszjeleket egy argentín ezredkürtös fújta és a himnuszok elhangzása után elsőbnek egy argentín ezredes beszélt, ki a magyar nemzet hősiességét és áldozatait emelte ki a jövőbe vetett hitével. Utána Czecz János 48-as magyar tábornok unokája mondott beszédet. Az illető egy idősebb előkelő hölgy. Kevesen tudják, hogy Czecz János a világosi fegyverletétel után oda kivándorolt, feleségül vette az akkori argentín államelnök leányát, tábornokká nevezték ki. Ő alapította az argentín katonai akadémiát, melynek első parancsnoka volt, a katonai térképészeti intézetet és a katonai műszaki akadémiát. Ő készítette az első argentín katonai térképeket. Beszélt még egy horvát őrnagy is, nagy tisztelettel aratott ő is. Az ünnepi beszédet P. A.

ezds bajtársunk mondta, mely úgy a közönségnél, mint a sajtóban nagy hatást kellett. (Amennyiben arra alkalom és hely adódik, külön le fogjuk közölni.) Az ünnepélyt a három lelkes imája zárta. Az emlékműnél mintegy 20 koszorút és 10 virágcsokrot helyeztek el, az emlékművön levő csendőrmárványemléktáblát dr. E. B. ezds egy bérkoszorúval ékesztette. *Endrey Áron*

A Cső napi ünnepélyen elsőben v. V. F. ezds elbúcsúztatta a tisztségéről lemondott P. A. ezds-t, ki a csoportot több mint éven át vezette és a csoport ügyeinek további vezetését dr. E. B. ezds-nek adta át, kit egyhangúlag megválasztottak utódnak. Dr. E. B. ezds is méltatta a lelépő elnök érdemeit. P. A. ezds megköszönte a meleg elismerést és azt mondta, hogy csak kötelességét teljesítette, amiért dicséret nem jár, bár az jól esik. Épp úgy, mint egy teológus, amiután pappá szentelték, élete végéig pap marad, még akkor is, ha hivatását nem folytatja, kilép, vagy valamely szabálytalanság miatt papi zárdába kerül, egy férfi is, kit katonának avattak, mindvégig katona marad, úgy él és teljesíti kötelességét haláláig. Kérte az új elnököt, hogy azt a kis hajót, mely a csoportot jelképezi, kormányozza Isten segítségével be abba a kikötőbe, melyet szabad Magyarországnak nevezünk.

A Cső napi ünnepi beszédet P. J. fhdgy mondotta. Megemlékezett a m. kir. Csendőrség előtti időkről, összefoglalta a csendőrség történetét és szervezetét, felidézte azt az országos ünnepélyt, melyen a csendőrség 50 éves jubileuma alkalmával az akkori figyelő, vitéz Szinay Béla altábornagy 1931. február 14-én e napot Csendőrnappá avatta. Megemlékezett továbbá a sok vesz-

teségeinkről a két világháború és a forradalmak alatt, arról is, hogy a csendőrszeretetével mindig a legjobb példát adta és figyelmeztetett arra, hogy magyarságunkat őrizzük meg, hazaszeretetünket és tradícionkat ültessük át gyermekeinkbe és az emigrációban magatartásunk és minden cselekedetünk olyan legyen, hogy azzal a magyar népet az idegenben megismerjék és megszeressék. Több példát sorolt fel személyes tapasztalataiból, hogy Dél-Amerika több államában irányunkban sok rokonszengetést talált. A halottaink iránti kegyeletből az egybegyültek egy percnyi csendben álltak. Ezt követte a bajtársi vacsora, mely kedélyes hangulatban az éjfél óráig tartott.

Sydney, Ausztrália

A sydneyi (N. S.W., Ausztrália) csoportunk 1966. március 26-án este 7 órai kezdettel a sydneyi Magyar Házban 90 főnyi csendőrbajtárs, hozzátartozó és csendőrbárát jelenlétében tartotta meg csendőrnapi vacsoráját.

Az ünnepi beszédet Rev. Kandó Ferenc J. mondotta. A beszéd címe „Húsz évvel előbb” volt és a csendőrllelkiségről szólt.

A nagy tisztelettel körülvevett illusztris rk. szónok többek közt a következőket mondotta: — „A m. kir. Csendőrségnek, mint egy markáns arculatú, határozott célkitűzéssel rendelkező testületnek, amelynek nehéz, egyéni önfeláldozást igénylő, sokszor félreértett és népszerűtlen feladatokat is kellett végeznie, természetszerűleg megfelelő nevelésbeli, lelki, erkölcsi és nemzetpolitikai ki-

képzésben kellett részesülnie. Hogy ez a kiképzés és fegyelem megvolt nála, soha senki se tagadta és még ellenségei is elismerték. Célja az ezeréves magyar királyság belső rendjének és biztonságának szolgálata volt. A csendőrllelkiség alapvonása és jellegzetessége tehát az ezeréves magyar királyi állameszmény, annak szeretete és odaadó szolgálata...

A magyar csendőr azáltal, hogy a rendnek és közbiztonságnak szolgálatában állott, a konkrét politikai államformán felül egy általános emberi jót és nagy ügyet szolgált. A politikai államformától függetlenül, közvetlenül Istenakarta jót, ami alapja az emberek békés együttélésének, anyagi és szellemi boldogulásának, lelkiismeretük szabadságának, hitük szabad megvallásának és gyakorlásának... Ezen eszményindokok nevelőereje a csendőrökben oly hatékony volt, hogy eziideig megőrizték csendőr öntudatukat, fegyvelmeztségüket, testületi szellemüket, annak ellenére, hogy a tényleges szolgálat tápját két évtizede nem kaphatták meg. Ami azt bizonyítja, hogy fényesen kiállották a szétmállás próbáját, ami még a tűzpróbánál is erősebb... A csendőrllelkiség végső kikristályosodása tehát az, hogy szem előtt tartva a megtanult és gyakorlott általános emberi és Istenakarta közjő szolgálatot, úgyszeretetüket, fegyvelmeztségüket, tudásukat állítsák be mindenütt — ott, ahol éppen vannak — a mindennemű magyar ügy, az összetartás, megbékéltetés, együttműködés, bátorítás, erősítés, a magyarság, kereszténység és az Isten szolgálatába. Hiszen mindnyájan egyek vagyunk Krisztusban és Isten gyermekei vagyunk. Ez a csendőr lelkiesség kiteljesedése az emigrációban!”

Kandó főtisztelendő úr magasszárnyalású beszéde és abban követendő irányelvei a meghatódottság könnyeit csalta a jelenlévő bajtársak szemébe.

Az egybegyült bajtársak a késő éjjeli órákig beszélgettek a fehér asztalnál és egy kellemes, kiváló est emlékeivel tértek haza otthonukba.

Melbourne, Ausztrália

A melbournei (Vic., Ausztrália) csoportunk vezetőjét munkája és üzlete (hét napot dolgozik reggeltől éjjelig) akadályozták az idén is, hogy nagyobb szabású csendőrnapot szervezzen. Ettől függetlenül február 12-én és 13-án étkezdéjébe betévedt csendőr bajtársaival külső ünnepség nélkül, de lélekben annál mélyebben emlékeztek meg a véráztatta magyar Haza csendőr hőseiről és mártírjairól. Több bajtársunk otthonaikba hívtak össze kisebb csendőr társaságot és ők is megünnepelték a m. kir. Csendőrség emléknapját.

Perthi, Ausztrália

A perthi (Nyugat-Ausztrália) csoportunk kis csoportja hagyományainak megfelelően az idén is hosszú körlevéllel lepte meg csoportjának tagjait, melyben egy meglehetősen közvetlen bajtárs szolt a csendőrökhöz és méltatta a napot.

Február 12-én a csoportvezető lakásán gyűltek össze a bajtársak és csendőrbarátok, hogy emlékezzenek hajdani Testületünkre.

Február 13-án páter Fazekas János S.J.

a magyar szentmisén, míg a ref. és ev. Is. tiszteletlen dr. Domahidy András egyházvezető imádkozott a m. kir. Csendőrségért és mondott könnyekig megható szép beszédet, méltatva Testületünk érdemeit, hősi áldozatait a háborúban, emlékezve a mártírok sokaságára a rabházában, bajtársaink nemes erőfeszítéseire az emigrációban, mely minden magyarnak példaként mutatja az utat a szebb magyar jövő felé.

Adelaide, Ausztrália

Az Adelaide-i (Dél-Ausztrália) csendőr bajtársak az idei Csendőrnapot február 20-án vasárnap egésznapos családi kirándulás keretében tartották meg. Bajtársaink családjukkal és barátaikkal együtt gépkocsikon az Adelaide fővárostól 50 mérföldre levő Lake Alexandrina partjára utaztak gyönyörű tavaszias időben és ott a napot kellemesen töltötték együtt. Ebédre a helybeli bajtársak gondoskodtak. A csoport vezetője méltatta a nap jelentőségét és megemlékezett a csendőr hősekről és mártírokról, valamint a közeli múltban elhunyt bajtársakról. A csendőrnapi kirándulás résztvevői a szép nap emlékével a késő esti órákban tértek haza otthonukba.

A bajtársak ezen alkalommal vettek részt a csendőrnapi összejövetelen a legnagyobb számban és ez volt az első alkalom, hogy sikerült a bajtársak családjait is összehozni.

Fenti nagyobb csoportjaink után szövetségeseink is megemlékeztek a Csendőrnapi ünnepségekről, bárhová is vetette őket a sors tragédiája a II. világháború után.

Hírek érkeztek a csendőrnapi megünnepléséről a kanadai Sudburyből, a dohányvidékről, Stájerországból, Karintiából, a német Hildesheimből, hol sokszor csak 2—3 csendőrbajtárs tudott összejönni, de lélekben egyek voltunk 1966. február 14-én.

A harrowi és windsori szövetségünk a detroiti MHBK által rendezett csendőrnapi ünnepségeken vett részt.

Csendőrvacsorák voltak még Cleveland-

ban (Ohio, USA és Buffalóban (N. Y., USA), ezekről az ünnepségekről a clevelandi bajtársak „Egyesületi Értesítő”-je adott ki részletes beszámolót.

A MKCSBK vezetőség megállapítása szerint a csendőrszellem változatlanul él, bajtársaink mindenütt teljesítik kötelességüket.

A hévizi csendőrtisztviselői üdülő beutaltjai 1944-ben

Hírek, közlemények, szerkesztői üzenetek

A csendőr történelemkönyv kézírata igen előrehaladt stádiumba érkezett. A munkát végző és ismét egyetemre járó szds bajtársunk kiválóan állította össze a történelmi részt. A könyv fejezteit a közeljövőben közreadjuk.

Addig is azonban további adatokra van szükség. Kérjük mindazon Bajtársainkat, kik a lenti problémákat ismerik, hogy azokat részletesen (nevekkal, dátummal és a helységek megnevezésével) írják le és sürgősen juttassák el a Bajtársi Levél szerkesztőségéhez:

1. A pandur rendszer szervezete és működése 1867 és 1881 között.
2. Az osztrák zsandárság átszervezése Erdélyben csendőrséggé 1867 után. Az „Erdélyi Csendőrség” szervezete és működése 1867 és 1881 között.
3. A csendőrség szerepe az I világháborúban.
4. Szemtanúk leírása a csendőrség be-

vonulásáról a Felvidékre, Kárpátaljára, Erdélybe és a Délvidékre. Az első közbiztonsági szervezés a visszacsatolt területeken.

5. A galántai csendőr zászlóalj harcai Csepelszigeten.

6. A csendőrök Budapest védelmében 1944-45-ben.

Hálásan vesszük, ha a fentiekre vonatkozó fényképeket, újságcikkeket, iratokat és könyveket rövid időre Bajtársaink rendelkezésünkre tudnák bocsátani.

Fontos! Megvételre, vagy kölcsönbe keressük Preszly Lóránt „A csendőrség története” és Tisza Miksa: „Magyarország rendőrségének története” c. könyveket! Mindkét könyv rendkívül fontos volna a csendőr történelem összeállításának! A küldeményeket, fényképeket, leírásokat sürgősen várjuk!

Felhívás valamennyi Bajtársunkhoz!

Egy Németországban élő és MKCSBK-ba nem tartozó cső. főtörm. őrmester kb. két év óta több levélben illetéktelenül kritikát gyakorolva, kihívó és sértő módon támadta és vádolta a vezetőségünk elnökét és a B.L. szerkesztőjét. A közelmúltban pedig az emigráció cső tisztjeinek és tiszthelyetteseinek címzett körlevél kíséretében kiadta az elnökünk hozzá intézett utolsó és ugyan csak sértő hangú válaszlevelének hibásan sokszorosított másolatát. A kísérő

körlevélben most már nyilvánosan megismételte vádaskodásait.

De nem sokszorosította és nem mellékelte, sőt meg sem említette a saját sértő leveleit, amelyekkel a sérelmezett válsaszt kiváltotta.

A MKCSBK tisztában van azon szomorú körülménnyel, hogy a sértegetést kezdő és a nyílt levelet kibocsátó főtörm. háta megett egy idősebb magas rendfokozatú csendőr törzstiszt áll. A levelet kibocsátó főtörm. csak eszköz volt kezében. Az elnökhöz intézett levelei tele vannak az őt ilyenén eszköznek felhasználó idősebb törzstiszt kifejezési formáival, melyet mi nagyon is jól ismerünk. Lévén ő immáron több, mint 10 esztendeje a MKCSBK ellenes munka és erkölcsi hitelrontás gyújtópontja.

Ilyen emberrel mi nem tárgyalunk. Nem veszünk részt meddő vitákban és a jövőben az ilyen és hasonló támadásokra sem a vezetőség, sem annak elnöke nem fog válaszolni.

Ezzel az ügyet a MKCSBK-Vezetőség részéről lezártuk.

Központi segélyalapunk a közelmúltban öt IKKA csomagot küldött az óházába rászoruló bajtársainknak, vagy hozzátartozóknak, valamint \$261.45 összeget juttatott el a Szent László Társaság karitatív céljaira Németországba. Calgary-i csoportunk \$50.00-t adományozott a helyi Szabadságharcos Szövetségnek.

Adakozások a „küldöttség”-i alapra: Z. J. ezds \$26.75, B. F. h. fhdgy \$25.00.

A küldöttségi alap bankbetétje lapzártakor kamataival együtt \$1,359.03.

A MKCSBK vezetőség tiszteleg Bajtársaink kiváló áldozatkészsége előtt!

Kérjük az USA-ban élő bajtársainkat, hogy sürgősen közöljék “Zip-Code” számukat, mert e nélkül 1967. január 1 után az amerikai posta nem kézbesít küldeményeket.

Adakozások a Bajtársi Levélre

v. Á. A. Z. ezds \$1.07, v. Sz. F.-né \$2.14, Cs. B. ezds \$2.14, B. J. őrm \$1.91, M. L. szds \$2.62, J.J. \$2.07, sydneyi csoport \$23.93, B. A. őrm \$10.71, H.A. törm \$5.36, P.A. törm \$15.00, v. K. Á. g. alez \$2.67, F.F. őrgy \$5.00, B. J. g. szds \$6.00, B. J. törm \$3.00, D. I. törm \$1.50, F. L. fő-törm \$8.55, K. A. fhdgy \$3.00, K. J. szakv \$6.00, K. F. törm \$3.00, N. J. tb. cső \$3.00, K. I. főtörm \$3.00, K. L. törm \$3.00, K. L. alez \$3.00, S. P.

örm \$3.00, Sz. M. főtörm \$3.00, v. Sz. J. örm \$3.00, Sz. P. g. szds \$3.00, v. Sz. L. ezds. \$3.00, T. J. szakv \$3.00, U. M. g. hdgy \$3.00 Z. L. örm \$3.00, O. J. főtörm \$4.00, dr. P. Z. szds \$6.00, v. Á. A. Z. ezds \$1.07, K. G. fhdgy \$16.05, v. K. E. fhdgy \$5.35, H. F. főtörm \$3.22, dr. K. L. szds \$10.73, Cs. F. örm \$5.00, F. K. főtörm \$5.35, v. Á. A. Z. ezds \$1.07, v. T. P. F. alez \$6.00, calgaryi csoport: \$35.00, Sz. J. örm \$10.70, E. F.-né \$2.63, dr. B. K. szds \$5.37, v. V. B. hdgy \$10.55, perselygyűjtés a wellandi cső. pikniken \$16.30, dr. v. H. B. \$3.82, F. F. alhdgy \$1.00, v. Á. A. Z. ezds \$1.08, F. L. szakv \$10.72, Sz. M. zls \$10.72, J. J. örm \$10.72, P. A. örm \$10.72, H. S. zls \$5.36, F. J. alhdgy \$5.36, L. F. szakv \$5.36, K. Gy. főtörm \$2.14, v. Á. A. Z. ezds \$2.14, Nt. Sz. J. \$2.14, v. V. B. hdgy \$2.14, P. V. \$2.14, chicagói csoport: \$32.19, v. M. Á. szds \$10.72, v. L. B. altdgy \$2.00, B. J. szakv \$3.00, P. I. örm \$5.00, D. D. szds \$15.00, sao pauloi csoport: \$10.72, tourcoingi csoport \$21.40, calgaryi csoport \$23.00.

Adakozások a Segélyalapra

v. R. J. örm \$26.88, K. G. fhdgy \$10.70, bethlehemi csoport \$5.36, P. A. törm \$5.36, v. V. B. hdgy \$10.72, E. M. h.fhdgy \$10.72; calgaryi csoport \$50.00, B. S. szds \$40.00, v. R. J. örm \$26.75, v. Sz. K. szds \$20.00, G. F. örm \$20.00, R. J. főtörm \$20.00, Sz. S. törm \$15.00,

dr. Sz. S. g.fhdgy \$10.00, E. L. főtörm \$10.00, S. M. főtörm \$10.00, v. Cs. L. törm \$10.00, J. P. főtörm \$10.70, v. T. B. v. törm \$2.00, B. B. szakv \$2.00, S. J. szakv \$5.00, dr. F. K. fhdgy \$10.00,

Felhívás csoportvezetőinkhez és bajtársainkhoz

A szabadságharc 10 éves évfordulóján minden erőnkkel segítsünk erkölcsileg és anyagilag szabadságharcos Szövetsegeink munkáját! Az évforduló méltó megünneplése újból jelentős esemény szülőházánk felszabadítása érdekében!

Mindazon csoportjaink, kik ezévre még nem küldték el hozzájárulásukat a Bajtársi Levél-re, valamint hátralékban lévő Bajtársaink, küldjék be mielőbb adományukat, hogy a Bajtársi Levél ezévi utolsó száma akadálytalanul megjelenhessen.

Felhívjuk a figyelmet a központi segélyalap támogatására is, hogy Karácsonyra újból segíthessünk a szülőházában élő öreg, rokkant és beteg Bajtársainkat és hozzátartozóikat, valamint özvegyeinket és árváinkat.

A tehetségtől várjuk a befizetéseket a küldöttségi alapra, tengerentúliak küldjenek erejüknek megfelelő összeget.

A MKCSBK központi anyagi elszámolását a következő számunkban ismer-tetjük, ezzel elszámolásunkat egybehozzuk a naptári évvel.

MKCSBK működésének egyik program-pontja emigráns ifjúságunk, így a magyar cserkészmozgalom erkölcsi és anyagi támogatása! Bajtársaink, csoportjaink nyújtsanak segítőkéz a magyar cserkészcsapatok szervezésénél, fenn-tartásánál és jelenjenek meg a cserkész-

csapatok nyilvános rendezvényein. Mind-azon magyarulakta helyeken, hol nincs még cserkészcsapat, segítsék elő megalakulásukat!

Bajtársi híreinket, Halottaink közlé-sét, hősi és mártírhalált halt Bajtársaink-ról szóló beszámolót, kiválóan tanuló if-júságunk eredményeit stb, stb, helyszü-ke miatt — a hosszúra nyúlt csendör-napi beszámolók következtében — a kö-vetkező számunkban folytatjuk!

HIVEN — BECSÜLETTEL — VITÉZÜL

MINDHALÁLIG!

Book: Nov. 15/60

W

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

Ámen.